

Registrering af konservatorer

Denne side vedrører kun bestemmelserne i biproduktforordningen og gennemførelsesforordningen. Konservatorer skal selv sørge for at være autoriserede i henhold til Bekendtgørelse nr. 843 af 27 juni 2016 om erhvervsmæssig konservering af visse dyrearter.

Konservatorer der er autoriseret efter ovennævnte bekendtgørelse, skal registreres af Fødevarestyrelsen til håndtering af animalske biprodukter og afledte produkter til formål uden for foderkæden.

Dette fremgår af artikel 23 i biproduktforordningen og artikel 20 i gennemførelsesforordningen. [Se dette link til side om gennemførelsesforordningen og biproduktforordningen.](#)

Døde dyr og dele af døde dyr, der skal konserveres, er animalske biprodukter og er derfor omfattet af biproduktforordningen. Animalske biprodukter opdeles i 3 kategorier:

- kategori 1 materiale – f.eks. drøvtyggere, selskabsdyr, zoodyr og cirkusdyr
- kategori 2 materiale – f.eks. aflivede og selvdøde dyr samt vildt
- kategori 3 materiale – f.eks. materiale fra dyr, der er slagtet eller nedlagt med henblik på konsum.

[Se dette link til side med mere information om kategorisering af animalske biprodukter.](#)

Når vildt bringes til en konservator, er det først ved modtagelsen, at det bliver omfattet af biproduktforordningens og gennemførelsesforordningens bestemmelser.

Konservatorer skal håndtere animalske biprodukter og afledte produkter i henhold til bestemmelserne i biproduktforordningen og gennemførelsesforordningen.

De relevante bestemmelser er beskrevet nedenfor.

Ansøgning om registrering

Konservatorer skal ansøge Fødevarestyrelsen om registrering som konservator. Ansøgningen om registrering som konservator skal fremsendes til Fødevarestyrelsen via kontaktformularen på Fødevarestyrelsens hjemmeside

[Se dette link til ansøgningskema til brug for ansøgning om registrering som konservator](#)

[Se dette link til kontaktformular på Fødevarestyrelsens hjemmeside](#)

Konservatoren skal løbende sørge for, at Fødevarestyrelsen modtager ajourførte oplysninger om ændringer af anlægget, herunder oplysninger om produktionsændringer eller lukning af anlægget.

Se mere under ”Udfyldelse af ansøgningskemaet”.

Transport

Konservatorer kan få brug for at transportere animalske biprodukter, derfor vil det være hensigtsmæssigt også at lade sig registrere som transportør af animalske biprodukter.

Der er særlige krav til transport af animalske biprodukter.

[Se dette link til side om transport af animalske biprodukter](#)

Import

Konservatorer kan få brug for at indføre dyr eller dele af dyr fra andre EU-lande eller fra 3. lande, derfor vil det være hensigtsmæssig også at lade sig registrere som importør af animalske biprodukter.

Der gælder særlige krav ved indførsel af animalske biprodukter fra EU-lande og 3. lande. Indførsel fra og udførsel til andre EU-lande kaldes samhandel. Indførsel fra 3. lande kaldes import.

[Se dette link til side om samhandel med jagttrofæer fra EU-lande til Danmark](#)

[Se dette link til side om import fra 3. lande af animalske biprodukter.](#)

[Se dette link til side om import fra 3. lande af ubehandlede jagttrofæer.](#)

Generelle krav til konservatorer og transportører

Kravene til konservatorer og transportører af animalske biprodukter, fremgår af gennemførselsforordningen 142/2009 bilag IX kapitel IV:

1. Konservatorer og transportører skal håndtere animalske biprodukter og afledte produkter under følgende betingelser:
 - a) Driftsstederne skal være konstrueret på en sådan måde, at de kan rengøres og desinficeres effektivt, i det omfang det er relevant.
 - b) Driftsstederne skal have passende ordninger til beskyttelse mod skadedyr såsom insekter, gnavere og fugle.
 - c) Faciliteter og udstyr skal holdes i den nødvendige hygiejniske stand.
 - d) Animalske biprodukter og afledte produkter skal oplagres under betingelser, der hindrer krydskontaminering.
2. Konservatorer og transportører skal føre optegnelser i en form, der er tilgængelig for den kompetente myndighed.
3. Transportører, der transporterer animalske biprodukter eller afledte produkter skal, medmindre transporten sker mellem driftslederens egne lokaliteter, især;
 - a) kunne forelægge oplysninger til identifikation af deres køretøjer, som gør det muligt at kontrollere brugen af disse køretøjer til transport af animalske biprodukter eller afledte produkter
 - b) rengøre og desinficere deres køretøjer i det omfang det er relevant
 - c) træffe alle fornødne foranstaltninger til at hindre kontaminering og spredning af sygdomme, der kan overføres til mennesker eller dyr.

Bemærkninger til Generelle krav

- Der gøres opmærksom på at også beholdere skal rengøres og desinficeres, så krydskontaminering forhindres.
- Insekter, gnavere og fugle må ikke kunne få adgang til anlæg/lokale, hvor konserveringen eller oplagring foregår, og der skal være etableret beskyttelsesforanstaltninger. F.eks. i form af insektnet og tætte døre.
- Der skal være adskillelse mellem ubehandlede og færdigkonserverede præparater.

Da hele konserveringsprocessen i mindre virksomheder ofte vil foregå i et enkelt lokale, kan det accepteres, at der er udarbejdet rengørings- og desinfektionsprocedurer mellem de forskellige processer i konserveringen, og at der er en tidsmæssig adskillelse frem for adskilte lokaler.

Krav til egenkontrol

Konservatorer skal indføre, iværksætte og opretholde egenkontrol for at overvåge, at bestemmelserne i biproduktforordningen og gennemførelsesforordningen overholdes.

Animalske biprodukter eller afledte produkter der ikke er i overensstemmelse med biproduktforordningen og gennemførelsesforordningen, må kun sendes til bortskaffelse.

Hvilke animalske biprodukter må konserveres?

De materialer, der anvendes til konservering, må ikke udgøre en uacceptabel risiko for folke- og dyresundheden.

Konservatorer bør derfor forholde sig kritisk til de dyr, der indleveres til konservering. Hvis der f.eks. indleveres mange dyr af samme dyreart fra samme område indenfor en kortere tidsperiode, bør Fødevarestyrelsen kontaktes, da der kan være tale om et sygdomsudbrud.

Konservatorer kan holde sig opdateret mht. situationen for udbrud af smitsomme sygdomme og områder omfattet af forbud og restriktioner, da der er særlige regler for anvendelse af sådanne dyr til konservering fra sådanne områder.

[Se dette link til aktuelle nyheder på Fødevarestyrelsens hjemmeside](#)

Slutpunkt og fri omsætning

Efter slutpunktet i konserveringsprocessen, hvor præparatet betragtes som fuldstændigt konserveret og sikkert, er præparatet ikke længere omfattet af biproduktforordningen og kan frit omsættes, jf. biproduktforordningen 1069/2009 art. 5, stk. 2. Herved menes, at der ikke er krav til at de færdige konserverede præparater ledsages af handelsdokumenter. Garvede skind betragtes også som fuldstændig konserverede.

Krav til spildevand o. lign.

Det er ikke tilladt at bortskaffe flydende produkter som f.eks. blod eller mælk via spildevandet. Store dyr skal derfor tømmes for blod, og blodet skal opsamles og efterfølgende afsendes til destruktion.

Bortskaffelse af rester fra konserveringsprocessen

Rester fra konserveringsprocessen skal bortskaffes.

Rester i større mængder skal sendes til et forarbejdningsanlæg, som er godkendt efter biproduktforordningen. Det er f.eks. Daka.

Rester i små mængder kan bortskaffes via dagrenovation, forudsat at dagrenovationen går til forbrænding på et godkendt affaldsforbrændingsanlæg, og kommunen tillader det. Resterne fra konserveringsprocessen skal i sådanne tilfælde pakkes i en tæt lukket plastpose og derefter smides i dagrenovation til forbrænding. Kontakt kommunen for at høre om bortskaffelse ved dagrenovation er tilladt.

Hvis en konservator ønsker at sende flere mindre portioner af rester af sted samlet til forbrænding bør de opbevares på køl, frys eller evt. i saltet tilstand i tæt lukkede plastposer eller beholdere.

Emballage fra indpakning og transport af animalske biprodukter, skal bortskaffes ved forbrænding. Det er også tilladt at sende emballage til dagrenovation, hvis emballagen bliver forbrændt på et forbrændingsanlæg.

Udgifter i forbindelse med bortskaffelse af affald påhviler konservatoren.

Krav til identifikation, transport og sporbarhed

Bestemmelserne om identifikation, transport og sporbarhed findes i biproduktforordningens artikel 21 og gennemførelsesforordningens artikel og bilag VIII.

[Se dette link til side om identifikation, transport og sporbarhed.](#)

Identifikation

Under transporten skal containeren eller køretøjet være mærket efter hvilken kategori der transporteres med ordene:

- ”kategori 1 materiale” og ”Kun til fremstilling af afledte produkter. Ikke til konsum eller foderbrug eller anvendelse på jordarealer”
- ”kategori 2-materiale” og ”ikke til foder”
- ”kategori 3 materiale” og ”ikke til konsum”

Transport

Døde dyr og dele af døde dyr skal transporteres i tildækkede lækagesikre containere eller køretøjer.

- Køretøjer, genbrugscontainere og alle genbrugelige dele, der kommer i kontakt med døde dyr og dele af døde dyr skal holdes rene.
- For at undgå krydskontaminering skal køretøjer, genbrugscontainere og alle genbrugelige dele, der benyttes til andre formål:
 - Være rene og tørre før brug
 - Rengøres, vaskes og desinficeres efter brug i hvert enkelt tilfælde.

Sporbarhed

Ved transport af animalske biprodukter skal sporbarheden sikres. Der skal benyttes handelsdokumenter og føres fortegnelser.

Fortegnelser og handelsdokumenter skal opbevares i mindst 2 år fra indleverings/modtagelses tidspunkt og skal kunne fremvises ved en eventuel kontrol.

Nogle animalske biprodukter skal være ledsaget af et sundhedscertifikat i stedet for et handelsdokument. Dette er f.eks. tilfældet ved import fra lande uden for EU eller eksport til lande udenfor EU.

Handelsdokument

Under transporten skal alle animalske biprodukter ledsages af et handelsdokument. Et handelsdokument skal udfærdiges i 3 eksemplarer. Afsender og transportør får hver en kopi og modtageren skal opbevare originalen.

Der findes 2 typer af handelsdokumenter – et nationalt og et til brug indenfor EU. Modellen til brug indenfor EU handelsdokumentet findes i gennemførelsesforordningen 142/2011, bilag VIII, kapitel III.

[Se dette link til side med skabelon til nationalt handelsdokument](#)

Både det nationale og EU-handelsdokumentet skal indeholde oplysninger om:

- Dato for afsendelse af materialet fra virksomheden.
- Beskrivelse af materialet med angivelse af kategori ABP og dyreart.
- Mængden af materialet.
- Materialets oprindelsessted
- Transportørens navn og adresse.
- Modtagerens navn og adresse samt evt. godkendelsesnummer.
- Behandlings art og behandlingsmetode.

Fortegnelser

Alle, der afsender, transporterer eller modtager animalske biprodukter skal føre fortegnelser over sendinger samt opbevare tilhørende handelsdokumenter og eventuelle sundhedscertifikater.

For materialer, der er ledsaget af et handelsdokument, er det tilstrækkeligt at tilføje dato for modtagelsen på handelsdokumentet for at opfylde kravet til fortegnelser.

For materialer, der ikke er ledsaget af et handelsdokument, skal konservatoren notere følgende oplysninger:

- Art (Udenlandske arter skal angives med det latinske navn)
- De animalske biprodukters kategori (Kategori 1, 2 eller 3 materiale)
- Mængde (Vægt eller antal)
- Lokalitet og dato for fund
- Modtagelses- og udleveringsdato
- Navn og adresse på leverandør og transportør
- Eventuelt (f.eks. registreringsnummer hos leverandør i tilfælde af, at det er aktuelt).

Kontrolbesøg

Konservatorer bliver kontrolleret af Fødevarestyrelsen¹. Kontrollen indebærer bl.a. gennemgang af den pågældende virksomhed, rengøringsprocedurer, handelsdokumenter, optegnelser, egenkontrol, og indeværende rå – som færdige materialer og præparater.

En kontrol er gebyrfinansieret og betales af virksomheden selv. Der opkræves et grundgebyr pr. kontrolbesøg samt et gebyr pr. påbegyndt kvarter af den tid, som den kontrollerende myndighed befinder sig på virksomheden i henhold til betalingsbekendtgørelsen² Det koster ikke noget at blive registreret som konservator, transportør eller importør.

¹ I henhold til biproduktforordningen 1069/2009 art. 45.

² Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer, foder og levende dyr m.v. nr. 1369 af 21. december 2012

Udfyldelse af ansøgningsskemaet:

Ansøgningsskemaet er på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

[Se dette link til side med ansøgningsskema](#)

Udover at udfylde ansøgningsskemaet med basisoplysninger skal konservatorer udfylde følgende dele i ansøgningsskemaet.

Årsag til indsendelse af ansøgning

Hvis der er tale om en ny registrering som konservator markeres ud for ”jeg vil starte ny virksomhed”, ellers markeres det relevante felt.

Desuden anbefales konservatorer at markere feltet ”jeg vil registreres som importør eller eksportør”.

Virksomhedens type

Ud for konservator markeres ud for de relevante kategorier af animalske biprodukter. Nedenfor er angivet eksempler på, hvad der kan være relevant, men se selv listen i ansøgningsskemaet:

- Kat 1: Under Kategori 1 skrives ”a”.
- Kat 2: Under kategori 2 skrives ”f og h”.
- Kat 3: Under kategori 3 kan det være relevant at skrive ”a, b, c, i, l, m, og n”.

Det anbefales at konservatorer anfører de samme oplysninger ud for ”transportør” og ”importør”, så man også har mulighed for henholdsvis at transportere og importere animalske biprodukter, hvis der skulle blive behov for det.

Registrering til indførsel eller udførsel

Skemaet skal udfyldes med EU, hvis man ønsker at indføre materiale fra andre EU-lande, og landekoder hvis man ønsker at importere fra 3. lande.

Desuden skrives hvilke produkttyper, hvilke kategorier af animalske biprodukter samt formål. Se også nedenstående eksempel:

Indførsel	Udførsel	Land	Produkttype	Kategori	Formål
X		EU	Ubehandlede jagttrofæer og andre præparater af dyr	1, 2 og 3	Konservering
X		US, VE, CL	Ubehandlede jagttrofæer og andre præparater af dyr	1, 2 og 3	Konservering

Kopi af autorisation

Det er vigtigt at ansøgningen vedlægges kopi af konservatorens autorisation fra Naturstyrelsen, da det kun er autoriserede konservatorer der kan registreres som konservator efter biproduktforordningen.

Indsendelse af ansøgningsskema

Skemaet indsendes til Fødevarestyrelsen via kontaktmodulet på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

[Se dette link til side med kontaktformular](#)